

Tolcsvai Orth. IZR. Hitközség

Kimutatás a Szimchász Tajró-hor a jesi-
vák támogatására felajánlott és befizetett
adományokról: Kornitzer Akiba főrabbi,
Goldstein Benő, Braun Vilmos, Breuer Ig-
nác, Berger Herman, Dick Jenő és Márton,
Eichler Sámuel, Fuchs Béla, Grosz László,
dr. Guttman Mór, Horowitz Sándor, dr.
Klein Andor, dr. Lichtmann Izidor, Lóránd
Gyula, Pámer Sándor, Propper Jenő,
Reich Andor, Rein Ábrahám, Rothmann
Ignác, Wincelberg Mór 1—1 P. Dick Jó-
nás és Manó, Feldmann Simon, Fried Jenő,
Friedmann Adolf és Ignác, Goldhammer
Adolf és Dezső, Goldstein Adolf, Grosz
Jenő, Groszmann Jakab és Ferenc, Grün
Miksa, Hartmann Zeigmond, Klein Vilmos,
Kornitzer Béla, Lichtmann Dávid, Lukács
Sándor, Lusztig Dániel, Mandel Lajos, Pol-
lák Lajos, Princ Ernő, Róth Béni, Sámuel
Jakabné, Spiró Mór, Spitz Márton, Wasser-
mann Sámuel, Weissberg Manó és Mór,
Wohl Armin, Friedman Sándor 0.50—0.50.
Fuchs Gyula 0.40, Goldhammer Herman
0.30, Danciger Dezső, Granát Ödön, Grün-
wald Sámuel, Haas Béla, Horowitz Dávid,
Klein Ignác, Kohn Bernát, Pámer Sámuel,
Rothmann Jenő, Teitelbaum Mór, Wrubel
Miksa, Buchhalter József 0.24—0.24. Ös-
zesen P 40.08.

KOLLER
bronzsillargyár
BUDAPEST, VIII.
Dobozi ucca 15.
Telefon: 31—3—37
1932. évi új modellek.

Sirkövek ADLER J. sirkőraktárában
Telefon: József 36-4-20
Budapest, Károly krt. 7. Rombach-u. 4.

Propaganda akció!

Ötven pengőért megtanítom szabni divatlap
szerint. Hatóságilag levizsgáztatom. Ipar-
jogot szerzek.

Katz József angol és francia női szabó
Budapest, Király-utca 19.

Győződjön meg Ön is arról, hogy hol lehet jól, szépen, izléssel olcsón vásárolni!
Ha órát és ékszeret akar venni, úgy
WEINSTOCK JÓZSEF
órás és ékszerészhez kell menni.
(Kazinczy-telep mellett) Telefon 35-9-42. Szombaton
Árva. — Aranyat, ezüstöt legmagyarabb napi árban vesznek.
Kazinczy-u. 34.

Sirkövek legolcsóbban bel- és külföldi
márványból saját villanyerőre beren-
dezett telepünkön kaphatók.
Uj ír. temetővel szemben
Mózes Testvérek, X., Kozma-u. 5. Telefon: Kőbánya 75—56

Pályázatok

Pályázatok és apróhirdetések díjazása
Minden szó egyszeri beiktatása 16, vasta-
gon szedett betűkből 32 fillér. Allástkere-
sőknel 10, ill. 20 fillér. Az összeg előre
küldendő be; lehet 10 filléres levélbélye-
gekben is. Jelíges levelek továbbításához
20 filléres bélyeg mellékelendő.

AZ ABAUJSZÁNTÓI ORTH.
HITKÖZSÉG villanyerőre ujonnan
felszerelt pászakutódéje bérbeadó.
Ajánlatok dec. 10-ig küldendők, Fried
Menyhért hitk. elnökhöz.

Apró hirdetések

HUSZONNÉGY év óta közvetít házasa-
ságokat Nagy Jenő, Rákóczi ut 57/b. Tele-
fon. Cég nélküli levelezés.

LÖWINGER SÁMUEL Kaba. Házasság-
közvetítő. Biztos eredmény! Válaszbélyeg
MEISELS házasságokat legdiszkrétebben
közvetít. Talizanszövete, könyvkereske-
dés. Rombach utca 8. (A Rombach temp-
lommal szemben.)

HUGOM részére, kinek megfelelő hozomá-
nya van, vallásos fiatalembert, voi-
bóchert keresek. „Önálló előnyben” jeli-
gére, válaszbélyeggel.

KERESEK vallásos, tanult, 25—30 éves
ifjút, aki valamely szakmát tud, vagy
hajlandó elsajátítani; hajlandó továbbá
egy jó házból való szép zsidó urileányt
feleségül venni és vele Palesztinába ki-
vándorolni. Utiköltségről és az első
években anyagi támogatásról gondos-
kodva lesz. „Erecz Jiszróél” jelige.

NEGYVEN év körüli vallásos talmid-
chóchom részére megfelelő partit ke-
resünk. „Chanuka” jelige.

NYOMDABERENDEZÉS nagyon olcsón
eladó. Berger Sámuel, Miskolc, Mun-
kácsy utca 5.

JELENTKEZZENEK! „Vallásos 22” és
„Szombaton zárva” jelígekre levél van
a kiadóban.

SKREK-féle virsli, szalámi, felvágottak.
Miskolcon is budapesti árban kapható.
Perlsteinnél, Széchenyi utca 56.

JÓ karban levő, használt szamovárt
venne Rottenstein Dávid, Emőd.

BUTOROZOTT szoba, orth. uricsalád-
nál urinőnek olcsón kiadó. Esetleg
kosztal is. Horovitz, Wesselényi utca
66. I. emelet.

ORTH. KÓSER ebédet adok Andrassy-
uton, Teréz körut közelében, esetleg 2
uri személynék teljes ellátást. Szíves
megkeresések „privátház” jeligére.

SZÉFER TORA, szépirásu, olcsón eladó.
Megbízott: Farkas, Miskolc Telegdi u.

ÜZLETREZS, portálos, kirakattal, for-
galmas helyen kiadó. Oppmann, Dob
utca 30.

ENGEL Jenő orth. kóser étterme, Mis-
kolc, Arany J. u. 11. Menürendszer. La-
kodalmakat külön teremben is vállalok.

Szenzációsan
olcsó árban
női divat-,
selyem-, szövet-,
és bársony különlegességek
csak
MÁRKUS LEÓ
áruházában kaphatók
Budapest, Erzsébet-körut 23.

BECKERT HUGÓ
parókaékszítő specialista
A legújabb modellek
állandóan raktáron.
Budapest, Dob ucca 27.
(Skrek-ház) Lift.

Hat. eng. villanyberendezési
és műszaki vállalat
KATZ LIPÓT
Budapest, VII., Dob utca 24.
Telefon szám: 44—1—56.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
GROSZBERG JENŐ

SPRINGER NYOMDAI MŰINTÉZET,
Budapest, VII., Bethlen u. 33. Tel. 40-6-79

אלהעמיינע יידישע צייטונג

ZSIDÓ UJSÁG

AZ ORTHODOX ZSIDÓSÁG FÜGGETLEN HETILAPJA

Alapította:
Groszberg LipótSzerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ UCCA 48.
Telefon: 42-5-90. Csekkszám: 50.791.
EGÉSZ ÉVRE 20 PENGŐ (Külföldre 25 P.)Szerkeszti:
Groszberg Jenő

Az Orthodox Központi Bizottság ülése

Nehéz viszonyok közepette gyülekeztek össze az ország minden részéből, országos orthodox szervezetünk felsőbb tagozatának tagjai tanácskozásra. A Központi Bizottság minden egyes tagja pusztán megjelentetésével is, az ő vidékének, az ő hitközsége tagjainak sokféle baját és küzdelmeit képviseli. De képviseli egyszersmind az akadályokat legyűrni akaró ragaszkodást orthodox szervezetünkhöz, amelyet a nagy gaonok megalkottak, hogy annak keretében annál jobban élhessünk a mi szent Tóránk parancsai és intézkedései szerint. Menne sötétebb a láthatár, annál inkább van szükség világító példákra, mennél nyomasztóbb a kenyér utáni hajsz, annál szükségesebbek a felemelő mozzanatok. Ezért kiemelkedő momentumot jelent az orthodoxia életében, ha a Központi Bizottság tagjai tanácskozásra jönnek össze, meghallgatják a központi iroda vezetőségének jelentését, kifejezésre juttatják véleményüket, beszámolnak a hívek hangulatáról az országban és így a központ s a vidék között közvetlenebb lesz a kapcsolat. Ez a kapcsolat azután egyrészt az intéző köröknek nyújt erkölcsi támaszt és erőt nehéz munkájukban, másrészt az ország orthodoxiájában megnyugtatót kelt, hogy az orthodox vallási érdekekre állandóan ügyelnek a „közösség szeméi”, ahogy a hagyomány bölcsői nevezik a vezéreket.

A Központi Bizottság ez alkalommal is igen fontos vallási és felekezeti-társadalmi kérdéseket tárgyal. Elsősorban ki kell emelni a hitközségi tisztviselők kérdését. Hogy a kérdést rendezésre szorul, azt senki nem tagadja, mert mindenki tudja, milyen fontos, hogy a vallás

szent szolgálatát ellátók legalább némileg meg legyenek mentve a hü szolgálatot veszélyeztető inség ellen. Ilyen dolgokban azonban az óhaj még nem cselekedet. A jámbor óhaj nem korlátozza semmi, de a cselekedetet megszabja a valóság határa. Amit a mai viszonyok mellett meg lehet tenni, annak keretében. A biztosító intézettel kötött megállapodás a hitközségi tisztviselőt leánya kihazasításánál segíti, és az elhalálozás alkalmával hátrahagyottainak juttat támogatást.

A szombattal, a zsidóság eme létgyökerével kapcsolatosan több irányban foglalkozott a Bizottság. A Zsidó Ujság a képviselőválasztások előtt több cikkben állapította meg, hogy nekünk, orthodox zsidóknak, nincs külön politikai követelésünk, csak az az egy, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtása ne tegye teljesen tönkre a gazdasági terhek alatt amugyis oly súlyosan szenvedő zsidó iparos- és kereskedőréteget. Azt is hangsúlyoztuk e hasábokban, hogy a zsidó katonák részére szombati napokra szolgálatmentességet kellene kérni, mert a kérelem nem kilátástalan, hisz a rituális ellátással szemben is igen megértőnek mutatkozott a hadvezetés.

Lapunk közleményeiből olvasóink bizonyára tájékozódva vannak arról, hogy több európai államban (Anglia, Németország, Svájc, Olaszország) a népiskolai zsidó tanulók nem járnak szombaton iskolába, részben azért, mert az elemi iskolákban csak öt napon tanítanak, részben, mert a zsidó tanulókat felmentik. Az összes iskolafajok közül az orthodoxia az elemi irá-

nyában van elsősorban érdekelve tudvalevőleg.

Nagy örömről szolgál, hogy a Központi Bizottság mindezeket a kérdéseket érintette. A katonák szombati szolgálatmentesítése, a vasárnapi munkaszünet enyhítése, a szombatra kitűzött hetivásárok, a népiskolai tanulók szombati iskolamentessége ügyében a Bizottság üdvös intézkedéseket határozott el.

Figyelemre méltó még a peszách-liszt-és cukorra hozott határozat, s a hitközségi háztartások egyensúlyának fenntartása érdekében igen fontos a Bizottságnak az idegen községekből behozott húsneműekre vonatkozó határozata.

A vallásosság — minden erkölcsös állami életnek, minden jogrendnek eme talpköve — megerősítésében hozott határozatok a Mindenható szent akarata szerint s segítségével remélhetőleg sikeresek lesznek orthodoxiánk üdvére.

*
Az ülés lefolyásáról a következő jelentésünk számol be:

Elnöki megnyitó

Frankl Adolf felsőházi tag elnöklete alatt az Orthodox Központi Bizottság december 6-án tartotta rendes évvégi ülését. Az orth. központi iroda részéről Hartstein Lajos ügyvezető alelnök és dr. Reiner Imre jogtanácsos vettek részt a tanácskozáson. A főrabbitagok közül Strasser Salamon debreceni, Rosenbaum Mózes kisvárdai, Synders Bernát győri, Teitelbaum Naftali nyirbátori és Rosenbaum Lipót tállyai főrabbi; a világi tagok közül obudai Freudiger Lipót kormányfőtanácsos, obudai Freudiger Ábrahám, Korein Dezső, Klein Márkus (Budapest), Bernfeld Sámuel, Krausz Mór (Debrecen), Friedman Herman (Mándok), Schwartz Izidor (Győr), Kornitzer Salamon (Szerencs) jelentek meg. A napirendre kitűzött ügyek Hartstein La-

jos ügyvezető alelnök és dr. Reiner Imre jogtanácsos referátumai alapján kerültek tárgyalás alá és megvitatásukban az összes bizottsági tagok élénk részt vettek. A napirend tárgyalása előtt Frankl Adolf elnök rendkívüli melegséggel emlékezett meg arról a pótolhatatlan veszteségről, amely — legutóbbi ülésezése óta — a központi bizottságot is érte, örökös disztagiának: Winkler Lipót mádi főrabbinak z. c. l. elhunytával. A bizottsági tagok mély megilletődéssel állva hallgatták végig Frankl elnök könnyekig megható, fájdalommal teli megemlékezését a világhírű cadik kiváló egyéniségéről.

Sabosz-ügyek

A napirend során tárgyalat folyó ügyek közül kiemelkedett a központi iroda előterjesztése arra a kezdeményezésére vonatkozóan, hogy a nm. honvédelmi miniszterium mentesítse a hitű vallásos zsidó katonákat a szombati szolgálat alól és hogy a nm. vallásminiszterium a zsidó elemi iskolai tanulókat mentesítse a szombati iskolalátogatás alól. A bizottsági tagok élénk helyesléssel fogadták ezeket a nagyfontosságú kezdeményezéseket, melyek a vallásos élet lehetővé tételét és a hitűség mélyítését szolgálják.

Hitk. tisztviselők

A napirend egyik legjelentősebb tárgya a hitközségi tisztviselőkről való gondoskodás kérdése volt. A központi iroda a bizottság elé terjesztette egyik nagy biztositó intézet ajánlatát az összes hitközségi tisztviselők, halálesetre szóló biztositására vonatkozóan, amellyel együtt járna egy leánykiképzési segélybiztositás is. Az ajánlat szerint, ha valamennyi hitközségi alkalmazott bevonható lenne ebbe a biztositásba, úgy a díjak igen mérsékeltnek lennének. Nagy előnye az ajánlatnak, hogy a biztositás korra és egészségi állapotra való tekintet nélkül — az orvosi vizsgálat mellőzésével — az összes alkalmazottakra kiterjedne. Ez egyébként előfeltétel is. A központi iroda javaslata szerint az amugyis mérsékelt díjakból a tisztviselőket csak a fele terhelné, a másik felét a hitközségek tartoznának viselni. Egységes felfogás uralkodott arra nézve, hogy a tisztviselőkről való gondoskodás legtekélyesebb formája: egy nyugdíjintézet

létesítése. Minthogy azonban a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok között a nyugdíjintézet biztos alapokon való megalkotása keresztül nem vihető és a rendkívül nagy díjak (cca 14%) egyrészt a hitközségeket terhelnék igen súlyosan, másrészt pedig az alkalmazottak a reájuk eső ötven százalékos amugyis nagymértékben lecsökkentett javadalmazásból semmiképp sem fizethetnék: egyelőre ideiglenesen olyan megoldást is fel kell karolni, amely ha nem is nyújtja az óhajtott tökéletes és végleges rendezést, mégis, kevés áldozattal, komoly segítséget jelent az elhalt tisztviselő hozzátartozóinak, illetve férjhezmenő leányának. A végleges rendezésig pedig a hitközségekre továbbra is fennáll az az erkölcsi kötelezettség, hogy régebben szolgáló alkalmazottaiknak és azok hozzátartozóinak — amint azt a legtöbb hitközség eddig is tette — nyug., illetve kegydíjat juttassanak. A Központi Bizottság a tervezett biztositás létrehozására biztositást küldött ki, amelybe az alkalmazottak képviselőit is bevonják majd. Az iroda az új tervezethez még hiányzó statisztikai adatok sürgős beküldésére fogja az alkalmazottakat rövid időn belül felhívni.

Nyár elejére egybehívják a 100-as bizottságot

Tudomásul vette a Bizottság az irodának azt a bejelentését is, hogy a nyár elején tartani szokott központi bizottsági üléssel egybekapcsolva, az Országos Képviselőséget is ülése fogja egybehívni.

Maczosz, gabella

A Rabbibizottság megújította azt a mult évi határozatát — és ezt a jövőre nézve is hatályosnak kimondotta — hogy azok a maczoszsütők, amelyek a központi rabbifelügyelet alatt készültek liszten kívül egyéb lisztből is állítanak elő maczoszt: nem nyerhetnek az illetékes orth. rabbitol felügyeleti tanusítást (*hechsers*), mert a különböző liszthasználat folytán vallási tilalomszegések fordulhatnak elő. Ugyanebből a vallási érdekből kimondotta a Bizottság, hogy az orthodox tagok csakis olyan üzletekben szerezhetik be peszách-cukorszükségletüket, amelyek kizárólag központi felügyelet alatt készültek cukrot árusítanak. Határozatba ment még, hogy az

iroda felhívja a hitközségeket, miszerint akadályozzanak meg minden olyan magatartást, amely a testvérhitközségek használati jogának jogszabályokban is biztositott kizárólagosságát és gabellajövedelmét sérti.

Pénzügy

A napirend összes pontjainak letárgyalása után, *Óbudai Freudiger Abrahám* elnöke alatt a pénzügyi bizottság tartotta meg külön rendes évi ülést, amelyen a Bizottság az elnöknek köszönetet mondva, az előterjesztett elszámolásokat tudomásul vette.

Német-zsidó hősök

Berlinből jelentik: A német-zsidó frontarcosok szövetsége összegyűjtötte egy könyvbbe az összes elesett zsidó katonák neveit. A könyv német alapoossággal és lelkiismeretességgel készült, beküldötték *Gröner* volt hadügyminiszternek, aki irásban köszönte meg, mint dokumentumát annak, hogy a zsidó polgártársak teljes mértékben áldoztak a német haza ügyének. A könyv önmagáért beszél, írja, nem szorul kommentárra; majd befejezi ezzel: „a német nép örült politikai ziláltsága idején az elesettek iránti tiszteletnek kellene szétakíthatatlan köteleknek lennie az összes polgárok között.” — Egyébiránt a mostani zsidó parlamentben egyetlenegy zsidó képviselő nincsen, amire már évtizedek óta nem volt példa.

Nagyszombat rabbiválasztás előtt?

Trnavából (Nagyszombat) jelenti tudósítónk: Ungár S. D. főrabbinak, mint ismeretes, a nyitrai rabbiállást foglalta el, aminek folytán a nagyszombati rabbiállás megüresedett. Autentikus helyről szerzett információ alapján közölhetem, hogy a vasárnap, f. hó 4-én lefolyt hitközségi választmányi ülés — *rabbibizottságot választott*, melyet szélesebb hatáskörrel ruháztak fel. Nevezett bizottság feladata lesz a tekintetbe jöhető jelöltekkel érintkezésbe lépni. Csakis olyan rabbikapacitások jelöléséről lehet komolyan beszélni, akik a nyitrai főrabbi munkájának folytatására — főleg az ifjusági nevelés terén — alkalmasak. Egyébként minden nagyobb csoport állíthat jelöltet. A rabbi-kérdés megoldása iránt általában nagy érdeklődés nyilvánul meg. B.

Felkérjük tisztelt előfizetőinket, hogy akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, sziveskedjenek azt haladéktalanul befizetni, mert ellenkező esetben a lap küldését beszüntetjük.

Elnökválasztás előtt Szlovenszkon
— A keletiszlovenszki hitközségek értekezlete —

Kassáról jelentik nekünk: A szlovenszki országos orthodox iroda elnökségének választása ügyében vasárnap, dec. 4-én nagy értekezlet volt városunkban, amelyet a hitközség vezető személyiségei hívtak össze, a keletiszlovenszki hitközségekből. Az értekezleten néhány ruszinszki hitközség is képviselve volt.

Ehrlich Simon (Kassa) üdvözlő és megnyitó beszéde után Braun J. Joél szerkesztő (Pozsony) veszi át a szót s jelentést tesz az egyhét előbb Pozsonyban tartott értekezletről, amelyet ugyanabban a célból hívtak össze, nyugatszlovenszki hitközségi reprezentánsokból. Szónok fejtegetései oda

konkludáltak, hogy az országos iroda elnökségének és az országos képviselőtestületnek olyannak kell lennie, hogy a teljes orthodoxiát képviselje és ebből a célból Nyugatiszlovenszki és Keletiszlovenszki hitű zsidóságának együttesen kell eljárnia. Az előadás után kifejlődött vitából kifolyólag megválasztották azt a bizottságot, amely a már megalakult nyugatszlovenszki bizottsággal tanácskoznia fog a jelölés dolgában. Ez értekezlet mindvégig a békességre való törekvés jegyében folyt le.

A tanácskozás befejezése után az összes jelenlevők tisztelegtek Brach Saul főrabbi előtt.

G. D.

Kiszlév hónap a zsidó történetben

A folyó Kiszlév hónapnak történeti fontosságát a 25-én kezdődő *Chanuka*-ünnepe adja, amely emlékeztet a hasmoneusi hősök szabadságharcára, amelyet a görög-szir uralom ellen viseltek a Szentföld függetlenségéért és az ősi vallás tisztaságáért.

Kiszlév hónapjában a biblia és a hagyomány (*Megilasz Táánisz*) tanúsága szerint több olyan esemény történt, amely összefügg részben a zsidó vallás szentségével, részben a Szentföld függetlenségével. A *Melochim* II. és *Jirmijóhü* könyvének tanúsága szerint *Jirmijóhü* próféta megjövendölte a Szentföld elárulását, a Szentély elpusztulását, azért, mert *Juda* országának utolsó királyai a babilóniai hatalmas király ellen fellázdáltak. A próféta annyira biztosnak látja a pusztulást, hogy gyászaldt is irt már a szentváros összeomlására, a későbbi *Echó* t. Ezt a gyászaldt leírta tanítványa, *Börüch ben Nérijó* által és átnyújtotta *J'hajjókim* királynak, aki már akkor téli palotájában időzött, már be is volt fűtve egy kissé és amikor felolvasták előtte a gyászaldt tartalmazó tekercset, fogta az egészet és bedobta a tűzbe. Ez történt *Kiszlév* 8.-án. Egy évtizeddel rá megvalósult szöszertint a prófétának jövendölése és megkezdődött a babilóniai fogság.

70 év után a fogságban levő zsidók közül 42,360-an felkerekedtek a régi hazába, hogy újra építsék a Szentélyt. Amint *Ezro* és *Nechemjó* könyvéből látjuk, a II. honalapítás igen nehezen ment. A letelepülők egy része összeházasodott a körülakó pogány népekkel és egy új nemzedék támadt, amely nem ismerte a Tórá és a hébert is már zsargon módjára beszélte, amennyiben keverték a szomszédos népek nyelvével. A megújítás megkezdését jelelenti *Ezro* működése, aki nagy gyűlekezletet hívott egybe és megeskettette a népet, hogy megörzi a Tóra törvényeit a családi életben és felbontják a pogány nőkkel kötött házasságukat. Ez a jelentős esemény *Kiszlév* 20.-án történt.

Ezro szent törekvéseit nem érthette volna el teljesen, ha nem kapott volna segítséget Palesztina zsidó helytartójában, *Nechemjó*ban, akit a perzsa király nevezett ki e fontos tisztségre. Ő elmondja a róla elnevezett könyvben, miképpen ébredt fel benne a kötelességérzet az ősi haza iránt. *Süsán* fővárosában szolgálatot teljesített a király előtt, amikor a fővárosba érkezett egy *Chanoni* nevű rokona *Kiszlév* 6.-án és elmondotta, hogy Jeruzsálemből jön, ahol az új letelepülőknek súlyos harcot kell vívniok a szomszédos népek ellen, akik

megakadályozzák honépítési törekvéseiket. Ez ébresztette fel *Nechemjó*ban az őshaza iránti szeretetet, ez indította őt, hogy ki-neveztesse magát helytartónak Palesztinába, ahol azután megtette az összes intézkedéseket, amelyek a letelepülést alkalmassá tették arra, hogy keretét adjon a jövendő fejlődésnek.

A perzsa befolyás a zsidók egykori országa felett megszűnt akkor, amikor Nagy Sándor szétverte a perzsa világhuralmat és így Palesztina is uralma alá jutott. A nagy király a Talmudban és a Midrásban mint igazságos és mint zsidók iránt jóindulatu férfiú van beállítva. Nem hallgatott a szomszéd népek áskálódásaira. Így például elmondja a *Megilasz Táánisz*, hogy *Kiszlév* 21-ike azt a nevet viselte: „*Gerizim* napja.” Emlékeül annak, hogy a szamaritanusok (azok a félpogányok, akiket az asszírjai királyok letelepítettek a pusztává lett Szentföldre és akiket fővárosuk: Szamaria, *Sajmrajn*, neve után szamaritanusoknak neveznek), arra akarták rábírní a királyt, hogy rombolja le a jeruzsálemi templomot, mivelhogy a zsidók úgysem hűsögek hozzá és a jeruzsálemi Szentély helybe építtessen egy új templomot az ő szent hegyükön: a *Gerizim* hegyén. Nagy Sándor nem hallgatott rájuk.

A Nagy Sándor által megindított hellenizmus (elgörögösödés) a király halála után sem szűnt meg és a polgári időszámítás előtti II. században a zsidóság vallását is elnyeléssel fenyegette, ami ellen azután a makkabeusi hősök felvették a küzdelmet, a végső győzelemig, amelynek első lépése volt a Szentély visszafoglalása és felavatása *Kiszlév* 25-én.

A görög asszimiláció kívül később a római asszimiláció is kikezdte a zsidóság egyik rétegét. Ennek a római asszimilációnak képviselője volt volt *Herodes* király. De az ő római szokásokat majmoló törekvései nem bírtak behatolni a zsidóságba, *Ezro*, *Nechemjó*, a nagy zsinat férfiai (*ansé k'neszesz hag'dajlo*), az I. Pereken említett nagy tudósok, élükön *Hillel*-lel, annyira megnevelték a zsidóságot a Tóra szellemében, hogy *Herodes* terveit meg-hiusultak. Amikor pedig meghalt, *Kiszlév* 7-én, az egész nép nagy örömmünnepe volt.

Így tehát *Kiszlév* hava visszatükrözteti azt a nagy küzdelmet, amelyet a zsidóság egykori országáért, majd vallása tisztaságáért folytatott.

Legművészbib

parókát

már 40 év óta

PESSL

udvari hölgyfodrász és kozmetikai intézet hajmunka műhelye készf. Budapest, IV., Váci-utca 19.

Butorok: kombinált szekrények, rekamierek, hangulat-lámpák, hálók, ebédlők, uriszobák, konyha- és előszoba-butorok, kárpitosárak nagy választékban

Olcsó árak.

RENNER TESTVÉREK butornagykereskedők VI., Nagymező-u. 31

Szombaton zárva. Fizetési kedvezmény. Fiókküzet: Nádor-utca 21.

A szombathelyi orthodoxia gyásza

— Rabbi Avrohom Einhorn **רבי אברהם אינהרן** —

Nagy veszteség érte a szombathelyi orth. hitközséget. Szeretett és általánosan nagyrabecsült dajonja, R. Avrohom Einhorn, 49 éves korában váratlanul elhunyt, fájdalomtól porig sujtott özveggyet 8 kiskorú gyermekkel hátrahagyva. A megdicsőült — aki a hunfalvi cadik z. c. l. egyik legkiválóbb tanítványa volt — 14 évig működött nagy buzgalommal hitközségében, Tórát és meg nem alkuvó *írást somájmot* eredményesen terjesztve. Kítünő jesivát vezetett.

Egy évvel ezelőtt, sajnos, súlyos idegbaj támadta meg, mely megbénította áldásos tevékenységét. Utóbbi időben üdülésre fiához Szerencsre ment s ott érte utól a halál, ott adta vissza tiszta lelkét Teremtőjének, csütörtökön, Kiszlév hó 2-én.

A lesújtó gyászbeszéd hírére a szombathelyi hitközség megbízásából Frey Sámuel chevra-elnök Szerencsre utazott, a nagy halott hazaszállítása érdekében szükséges intézkedések megtételére.

Vasárnap délután 2 órakor érkezett a halottat hozó autó Szombathelyre, ahol az orth. zsinagóga udvarán óriási, megilletődött közönség várakozott. A környékbeli és a szomszédos megyék hitközségei küldöttségileg képviseltették magukat a temetésen. A koporsót mindenekelőtt a megboldogultnak beszahamidrosába vitték s a szokásos *hakofo*-körmeneteket elvégezték. Ezután a templomudvaron helyezték el a koporsót, ahol szívbemarkoló heszpeddel nyitotta meg a gyászbeszéd sorát *fót. Benedikt Márk*, a szombathelyiek patriarchális megjelenésű ősz főrabbija. Majd a köv. heszpedek következtek:

Frey Sámuel hitk. alelnök a hitközség nevében; az elhunytak *Joel* fia a család nevében; Weisz S. főrabbi (Nagysimonyi), Grünwald J. Jakab „A. J.”-főrabbi (Pápa), Silberstein Aron főrabbi (Beled).

Ezután a tanítványok vállukra emelték a koporsót, melyen mesterrük kéziratai feküdtek s megindult a beláthatatlan gyászmenet a temetőbe. Itt búcsúztatták még: Fischer Menáchem főrabbi (Sárvár), Posen Simon főrabbi és Müller L. rabbi (Sopron), Klein Zélig (Szerencs), Goldmann Lipót rabbi (Sopronkeresztúr), Buchinger Dániel hitk. titkár (Szombathely).

Esti 7 órára járt az idő, amikor a megrendítő temetés véget ért.

A tanítványok felkértek, hogy mesterük *מורה נבוכדנאצר* iránti hála-jukat *misnájosz* tanulásával róják le. — תעצביה

Szentföldi ügyek

Egy angol tiszt leleplezése a „Kajsziel Maarovi” konfliktusról — A Szentföldre vándorlók váliajai

Amint emlékeztet, három évvel ezelőtt nagy összeütközés támadt a jeruzsálemi Nyugati Falnál, (Kajsziel Maarovi) azért, mert a jaimkipüri ájtatosság alkalmából a zsidók egy kis választalat helyeztek a férfi és női imádkozó csoport között. A helyzet elmérgesedett, összeütközés támadt a zsidók és arabok között. A Népszövetség semleges államokból való bizottságot küldött ki, a bizottság hosszú ideig tárgyalt, kiderült, hogy az arabok sohse tartották szentnek ezt a helyet, csak mióta elvakultságban semmi mást nem tesznek, mint annak az ellenkezőjét, amit a zsidók akarnak. A bizottság azután végre arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Fal és környéke a

muszlimok tulajdona, de a zsidóknak joguk van ott ájtatoskodni. Mindennek azért van most időszerűsége, mert a „Doár Hájom” című palesztinai újságban egy angol tiszt visszaemlékezéseket közöl és elmondja, hogy ő is ki volt rendelve azon a kritikus Jajm-kipür napján a Fal mellé és megállapította, hogy igazán alig volt észrevehető az a kis válaszfal, amit a zsidók odatettek. Nem is tűnt fel az még az araboknak sem, ellenben megjelent a jeruzsálemi kormányzó képviselője, az ő szeme mindjárt magakadt a kis válaszfalon és kiadta a rendeletet, hogy el kell távolítani. Hiába hivatkozott a tiszt, hogy ez megzavarása az ájtatosságának a zsidók legszentebb ünnepén, a kormányzóhelyettes erőlyesen rászólt, hogy teljesítse az adott parancsot. És amikor a tiszt azt kívánta, hogy írásban adják meg a parancsot, a kormányzó nemsokára írásban is kiadta, amire azután tiszt eltávolította a falat. Természetesen ez a közlés óriási mebotránkozást okozott a palesztinai zsidóságban, mert megerősítve látják azt az általános véleményt, hogy az arabok sohse kaptak volna vérszemet, ha nem tudták volna, hogy az angol tisztviselők akik ezelőtt gyarmatokon szolgáltak, azt hiszik, Palesztina is egy olyan gyarmati ország, ahol vadakkal és félbarbárokkal van dolguk s ezeknek helyét a zsidók töltik be. Ilyen kicsinyességből keletkezett a nagy vihar.

A Palesztinába való vándorlás szempontjából a jelenlegi helyzetben négyféle kategória van. 1) Olyanok, akiknek 1000 (ezer) font vagyonuk van. Ha az illetékes hatóság megítélése szerint az illető 500 fonttal is folytathatja foglalkozását akkor bevándorolhat akadálytalanul. Szabad foglalkozásuk ugyancsak 500 fonttal vándorolhatnak be. Különleges, speciális ipart üzök 250 fonttal is bemehetnek, ha ezt az ország gazdasági felvevő képessége megengedi. Megjegyzendő, hogy mezőgazdasággal foglalkozók a szükséges 1000 font tőkét ingatlanban, gazdasági eszközökben, mezőgazdasági leltárban is kimutathatják. 2) Oly emigránsokból, akiknek fenntartásáról kívülállók gondoskodnak. Ilyenek pl. rabbik, árva gyermekek, diákok, stb. Erre természetesen jóállást kell nyújtani és akkor szabad utjuk van. 3) Bevándorlók, akiknek kilátásuk van állandó foglalkozásra. Ezeknek a bevándorlása függ az angol kormány által kiadott certifikátumok számától (munkások, chalucok). A 4. kategória magába foglalja azokat akiknek rokonaik vannak Palesztinában és akiknek beutazása ellen sem gördítenek akadályokat a hatóságok.

Most érkezett Jeruzsálemba a Hongkongban (Kinában) elhunyt *Belilis* asszony alapítványának első részlete, amely 25,000 fontot tesz ki. Kamataiból támogatni kell a jeruzsálemi szegényeket és nyomorékokat. A szétosztás a „Rabbi Jajchonon ben Zakaj” nevet viselő szefard templom vezetőségének joga.

Dr. Fürst Aladár: A pozsonyi zsidóság könyve

A régi Magyarország zsidó történetének Európában viselt zsidó szellemi főlényének alig volt sorsdöntőbb napja, mint mikor 1806. szept. 15-én, az akkor 44 éves nagymartoni rabbit, R. Mózes Szófert (Chaszam Szajfer z. c. l.) meghívták a megüresedett pozsonyi rabbiszékre. Nem ment olyan simán, egyszerűen a dolog, mint ma gondolnók, hisz a három jelölt között, kiknek egyike nem csekélyebb férfi volt, mint a nagy pózeni gáon, R. Akiba Eger, a Chaszam Szajfer nem is szerepelt, az utolsó percben került a listára. Ő maga soká habozott, elfogadja-e az állást, még odautaztában is véletlenek és emberek vissza akarták tartani, úgy hogy végül „*Sang und Klang*” nélkül vonult be abba a városba, mely csakhamar az ő szavától, híreltől lett hangos, mely épen akkor elvesztvén királyi székhelyét, most az ő és családjának lett rezidenciájává, a régi Magyarország zsidó Jávnejává. Bizonyos, hogy Pozsony zsidósága ebben az időben már sok százados, dicsó multra tekinthetett vissza. Mint — sajnos — sok zsidó település története, az övé is pogrommal kezdődött a XIII. század végén: R. Jona és társainak martirhalálával, kikről külön pozsonyi *szelichó* szól, folytatódott templomlerombolással, Mohács után a belvárosi gettóból való kiűzetéssel, — azonban idővel a Várhegy körül, a Pálffyak telkén virágzó zsidóváros fejlődött, melynek szellemi vezérei, rabbijai: egy R. *Meir Barby*, egy R. *Mesülem Tysmenic* ép olyan hírnévnek örvendtek, mint a község po-

litikai vezetői és *stadlonjai*: a Lembergerék, később a Bettelheimok és Pappenheimok, vagy a Heine öse: *Simon Michel* és *R. Koppel Theben*. Pozsony fénykorának mégis a XIX. század mondható, mikor a „*jesivó horómó*” nevelő hatását az egész világ hithű zsidóságában éreztette.

Ennek a hitközségnek és ennek a főiskolának a történetét meg kellett már egyszer írni, mert eddig csak kísérletek történtek e téren. Most egy brünni, illetőleg prágai kiadócégg, ugyanaz, mely néhány évvel ezelőtt a morva hitközségek történetét foglalta össze gyűjteményes munkában, vállalkozott arra, hogy kisebb cikkek és nagyobb tanulmányok sorozatával szemléletes képet adjon a pozsonyi zsidóság multjáról és jelenéről. Nem tudományos mű, tehát nem is egyforma értékű minden részlete, azonban mindvégig érdekes, vonzó olvasmány. Figyelmünket leköti akár magának a városnak történetét vizsgálja az ottani levéltáros, akár a gazdasági viszonyok fejlődéséről, a zsinagógák keletkezéséről, a két-távált községek intézményeiről, iskoláiról, kórházáról, chevrajáról kapunk adatokat, akár Pozsony ostromáról olvassuk a Chaszam Szajfer naplóját, vagy az 1913. évi nagy tüzvész leírását.

A mű középpontjában természetesen a jesiva áll, melyre vonatkozólag az első, 1806.-i rabbilevel összesen 8, mondd nyolc tanítványról szól, de mely azóta négy nemezedék folyamán a rabbik százait, a tanult „laikusok” ezreit adta az országnak, a külföldnek, még — a másik tábornak is. Rendkívül emeli a szépen kiállított, albumszerű könyv értékét a tömeges illusztráció melyek lapjait díszítik. Örvendező büszkeséggel és kegyeletes megemlékezéssel látjuk viszont az egykori pozsonyi Mestereket és tanítványo-

kat, a kedves arcvonásokat és kedvelt helyiségeket, melyek közt ifjuságunkat eltöltöttük, az egész jesivamiliót, mely képes volt a hanyagabb ifjúból is lelkiismeretes, buzgó tanulót, majd *lamdont* és *charifot* nevelni, de egyuttal arra is, hogy a világtól elmaradt, elhanyagolt „böcherli”-ből bátor felépésű, a világtól nem idegen embereket faragjon. Sőt azok a sokan is, kiket csak megérintett a Bészahamidros szele, kik csak elmentek a Siür-stube mellett, azok is hálával fogják forgatni a mű lapjait, szeretettel fogják felidézni lelkükben a hirneves hitközség **מ"ק ק"מ** multját és jelenét.

A nagykarolyi főrabbi Nyiregyházán

Nyiregyházáról írják nekünk: Mult szombaton az itteni orthodox zsidóságnak illusztris vendége volt Teitelbaum Joel nagykarolyi főrabbi személyében, akit Németi Sándor hitközségi elnökünk hívott meg. A főrabbi vejevel, a büdszentmihályi főrabbiival érkezett és *Freund Zsigmond* hívenél szállt meg.

Pénteken mindenünnen tömegesen jöttek a hívők. Sátoraljauhelyből a kisvasuton egy 3 kocsiálló külön szerelvény ment Nyiregyházára, 80 utassal. A vonatra zászlót is kitűztek ezzel a felirattal: „*Degel machne Króle*” (a nagykarolyi tábornak lobogója). Mintegy ezerre tehető azoknak a száma, akik eljöttek, hogy szeretett Rebbejüket fogadják.

A tulsufolt templomban a szombati sachrisz kezdődött 10-kor és tartott fél háromig, közben a Rebbe 2 óras drósót mondott. Szombat kimenetele után kezdődött a bucsulátogatás, amelyek sorozata egész keddig folytatódott. Szerdán Reb Jajlis Sajószentpéterre utazott, ahol mint a hitközség vendége tölti a szombatot.

Értesitem n. é. közönséget, hogy **gőzmosó, festő és vegytisztító** üzemet a legmodernebb gépekkel kibővítettem és új helyiségbe.
VII., Kazinczy ucca 6. sz. alá helyeztem át.
Tisztelettel
FAVORIT Vegytisztító és Gőzmosóda
Cégtul.: Berkovits Lajos.

Kizárólag egyedül orthodox kóser

WEISZ MÓR keksz, kétszersült és süteménygára
Budapest, VII., Dob ucca 22. — Telefon: 42—3—65.
Nápolyi, csokoládédessert, tortakülönlegességek.

— A budapesti orthodox rabbiság felügyelete alatt. —

PARÓKA különlegességek

Modern és tartós kivitel
Tartós ondolálás, alakítások
Olcsó árak

ALTSCHÜLER
BUDAPEST, VII., CSÁNYI U. 12
(Király ucca sarok)

Telefon: 31-0-79.

Egy marék föld

Avigdor Hammeiri héber író elbeszéléseit ilyen címen fordította le Kuti László. Egy-egy rajzban megnyilatkozik a szerző harctéri vagy egyéb élménye, amelynek ügyes tolmácsa a fordító. A könyv — melyből alábbi szemelvényt közöljük — Gondos Sándor (Bpest, Andrassy-út 67. sz.) kiadása.

...Már vagy tízen órája, hogy menetelünk. „Gewaltiger Marsch”, erőszakos menet ez, tehát nem pihenhetünk. A megadott időben ott kell lennünk. Ilyenkor nincs más szempont, mint a pontos megérkezés.

Megyünk, megyünk, megyünk. Reggel még meglehetősen idő volt. Nem esett. Most már vagy két órája esik. Csunya galicai eső. A sár a bokáinkat temeti és úgy tapad a lábaink köré, mintha erőszakkal itt akarná tartani az embert. Az eső pedig először csöndes zajjal esik, minden oldalról egyformán, hogy teljesen átáztassa a ruhánkat. És miután már teljesen, ingig vizesek vagyunk, miután már megse érezzük, mert minden tagunk egyformán vizes: szél kerekedik és az eső az arcunkat csapdossa. Eleinte védekezünk ellene. Félrefordított arccal menetelünk. Az arc összerándosodik, eltorzul, a nyakszirt megmerevedik, a szem a legkisebb nyílásra szorítkozik — de megyünk. Csatakosan, némán, érzékellenül és vakon. Egy embertömeg, amely összeolvad, nagy egységes anyag tömegévé tapad össze és öntudatlanul mozog, előre vánszorog ideges lábakon...

Este lesz. A sötétség megtapintható. Az ember a szomszédját nem látja, csak érzi. A némaság megüli a húzódo, tapadó testet és az egy nem gondol semmire. Csak ha valamely sárbucka útjába áll az embernek, a láb megbicsaklik, az egyensúly félrebillen: ilyenkor valami áldott, velőtrázó és ébresztő hideg borsózik át a testen. Ekkor feleszmélünk. Szemünk kinyílik, fülünk hallani kezd, agyunk megvilágosodik egy percere. De semmit sem látunk, semmit sem hallunk, csak egyhangú ezer és ezer láb által gyúrt agyagnak csámcsogását.

Később, ha már mindent megszoktunk, valami kegyetlen fájdalom tör a hátunkat... a hátizsák súlya... Az ideg: test lomhasága... Oh ez mindennél átkozottabb. A test izzad, roskad, ázik a saját párájában és a batyu egyre nehezebb, egyre elbírhatatlanabbá válik... Igazítunk rajta valamit... Egy pillanat és mennyi, valami földöntúli kéj járja át a testünket. Így nagyon jó. Már rég lehetett volna... A másik percben

BECKERT HUGÓ

parókakészítő specialista

A legújabb modellek

állandóan raktáron.

Budapest, Dob ucca 27.
(Skrek-ház) Lift.

már másutt sajog a test. A nyak köré, a váll, a gerinc török, a láb már csak a térden csúszik... És a zsák egyre nehezedik...

Az ember be akarja csapni a fájdalmat, a parancsot... Jó lesz ledobni valamit... De mit? Mindenre szükségem van. A lövegeket?... Föbenjáró bűn... Aztán meg... hátha támadás lesz? — Még az is kevés, ami van. Kétszer annyi is kevés... Itt az annyi is kevés... Hát akkor az ennielót... Éhes leszek? Majd csak lesz valahogy... Eldobjuk a kenyeret... Egy pillanattal meg fáj... idig cipeltük, de a batyu könnyebb, nem húz annyira... Egy perc után megint húz, megint fáj... Nézzük csak, mi van még fölösleges? Őt doboz szardiniát kaptam hazulról... ez iszonyú súly... De hát... ott-honról jött. Gondos kezek, gyöngéd szív küldte... Mindegy. A szív megbocsájtja... Eldobjuk... Behi kár... A zsák még mindig húz, kegyetlenül húz. Menjen a dohány is... Lesz majd más... A tartalék bakancs?... Nagy büntetés jár érte... És... odakinn nem kap az ember mást... De majd úgys megsebesülök, a kórházban nem kell... Ez nagyszerű gondolat... Eldobom ezt is... azt is... a sötétségben nem látni... A pokrócot leoldom... a sátorponyvá is... A kincstár pénze... borzasztó... de a zsák már könnyebb, sokkal könnyebb...

Most már majdnem semmim nincsen... Se ennielót, se a hideg ellen... Mi lesz?... Nem baj... Azt majd kibírom, de ezt nem lehet kibírni... Inkább éhezni, fájni, megsebesülni, meghalni, de legalább nem sajog, nem nyög...

Reggel felé jár... Végignézek a csapaton. Kettégörnyedt, földön vánszorogó, némán nyögő vén emberek... De a zsákok már nem oly duzzadtak, mint tegnap...

Mellettem görnyed egy öreg ember. Lehet vagy negyven éves. A földre bámul és tolog, a lába gyúrja a sár, de ő csak megy... a zsákja teljesen érintetlen... Megszólítom:

— Nem nehéz, öreg?
— Mit csináljunk? — és tovább vánszorog. Látom hogy zsidó. Csupa víz, sár és szenvedés. Végignézek rajta és szívem verése eláll... Tizenöt évvel idősebb nálunk... a szájalom a torkomat fojtja...

Falaba érünk. A menet megáll. A kedélyek énekelni szeretnének gyönyörűségükben...

Kis pihenés után felharsan a parancs:
— Auf! Vizitálás lesz. A zsákok kinyílnak szerte.

Az őrmester szikrázó haraggal megállapítja, hogy a „társaság” mindent elhanyagolt. Mi lesz ebből?!

— Az egész zum Rapport! Azaz, hogy nem az egész. Van egy, aki nem hajított el semmit. Az én öreg, szenvedő szomszédom.
— Itt van la! Ez az öreg elbírja, azok a naplopó sihederek pedig kényeskednek! Hogy hinak, öreg?

— Ösztreicher Lipót — szól az öreg és egy mély, beteg, átkozott köhögés tör ki a

melléből...
Az őrmester végignézi rajta...
— Mi van a zsákodban?
Az öreg mindent kipakol... de valamit félve bent hágy... mintha féltene.
— Hát az micsoda? — kérdi gyanakodva az őrmester.
— Semmi...
— Ki vele!
Az öreg izeg-mozog, de nem teszi ki. Az őrmester dühbe jön. Karomkodik és kiveszi. Egy kis zsák, tele földdel... Szép sárgás föld... Az őrmester nézi, nézi, majd az öregre néz fel...
— Mi ez? Minek ez magának?
Az öreg hallgat...
— Hát beszéljen! — Maga megtévelyodott?!

Az öreg megint köhög egy borzasztót, hogy az ember szíve megmozdul...
— Ej öreg, öreg — szól az őrmester végzetes gyanuval. — maga spekulál... Én már ismerem magát. Maga már egynehány marsból kihúzta magát... Maga nagyon szeretne beteg lenni!... En túljárak ám a maga eszén... Magának nem elég a rendes rüszlung, maga — mondja szűró vizsgálóírói tekintettel — maga azért cipeli ezt magával, hogy vért köhögjön!... No jó! Majd adok én magának vért! Maga külön jelentkezik zum Rapport! Megértette?!... Adok én kendnek!...

A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!
— Akkor... vigyázzon az öregre, ha meghal, téssem ezt a földet a feje alá... Megértette?!
A kapitány nézi, nézi az öreget és egy könnyet vesz észre a szemén. Aztán így szól:
— Őrmester, megnézte a zsákját? Nem hiányzik belőle semmi?
— Jelentem alássa: nem!<

Az Aguillár-család

Elbeszélés. 29. Irta: **Dr. Lehmann**, mainzi rabbi
(Fordította: **MÜLLER IGNÁC**)

A király, a királynő és Ursini hercegnő feszült érdeklődéssel kísérték Fray Diego művészi és megleghangu előadását a „széplőtelen róza” mondájáról. Amikor este a hercegnő egyedül volt a királynővel, azt kérdezte tőle:

— Hogyan tetszik felségednek ez a Fray Diego dominikánus?

— Ez igazán egy szellemes ember!

— Arra kell törekednünk, mondta a hercegnő, hogy ezt az embert elhozzuk Madridba az udvarhoz, talán sikerülni fog majd segítségével legyőzni a mi udvari életünk unalmasságát.

— Igaza van, hercegnő. De milyen minőségben hozzuk az udvarunkhoz Madridba?

Az avilai püspöki szék üres. Ő vele kell betölteni. És akkor megvan az ürügy, meghívni őt Madridba és az udvarhoz.

Amikor a király és kísérete Toledót elhagyta, gazdag jutalmat osztott szét a kolostorok, papok, szerzetesek és alkalmazottak között. Csak Fray Diego nem kapott semmit. Amikor a király a 8 öszvéres kocsihoz szállott, magához hívta Fray Diegót és azt mondta neki:

— Mielőbbi viszontlátásra székvárosunkban, avilai püspök ur.

E szavak után elrobogott a királyi fogat. Az érsek, az egész káptalan, a főkapitány s mindazok, akik a király szavait hallották sok szerencsét kívántak a püspöknek.

Egynehány nap múlva Fray Diego azt a parancsot kapta, hogy minél előbb jelenjen meg Madridban, hogy elfoglalja hivatalát.

Fray Balthazár munkában

Donna Annunciának, amióta Inez leánya a bikaviadálból hazatérve, elmondotta, hogy egy dominikánus azt mondotta neki, hogy bizonyára marannosi vér folyik ereiben, mert nem bírja a bikák leszuratását nézni — *nem volt egy nyugodt perce sem*. Állandóan a legkeserűbb szemrehányást tette magának, hogy megengedte a leányának a kísérőinek a viadalok megtekintését. Még jobban elzárkózott a világtól, s legmondosabban kerülte az alkalmat, hogy bármilyen idegennel találkozzék. Fray Balthazárnak ezért nem sikerült bejutni a ház urnójéhez. Bármilyen kifogással meghuzta a kosfejet, mely az ajtó előtt csengő gyanánt szolgált, az előjövő cselédőtől mindig elutasító feleletet kapott, azt: „az urnó beteg nem fogad senkit.” Ez az állandó visszautasítás csak annál jobban clesztette a szerzetes gyanuját és további kutatásra serkentette. Az összes, szomszédban lakókat kikérdezte. Megtudta tőlük, hogy az öreg nénikék elbeszélése szerint, 19 évvel ezelőtt az urnó egy kis leánykával Madridba jött s az elhunyt *Donna Catharina de Montalto*, házába fogadta őket; kíséretében volt egy idősebb ember, aki azonban nemsokára eltávozott. Azt is hallotta, hogy a sennorita igen szép volt s a leánya épen olyan most, mint az anya 19 évvel ezelőtt. Mindez Fray Balthazárt még jobban meggyőzte arról, hogy jó nyomon jár. Mivelhoggy úgy látta, hogy a *Las Infantos* külvárosá-

ban levő házba nem engedik be, mert gyanusnak találják, elhatározta, hogy idegen eszközökhöz folyamodik, hogy megszerezze a szükséges bizonyítékokat s azután kielégíttesse a bosszuját és az egykor elmenekülteket az inkvizíció börtönébe juttatja. Ezért összeköttetést kereset és talált egy „koszkon”-nal.

Koszkon-nak nevezték a háboruban kiszolgált szájhösködő katonát, aki azt híresztelte rendszerint magáról: „több ellenséget ölt meg, mint amennyi homokszem a tenger partján, de a haza hálátlan vele szemben; — ahol ő volt, ott győzedelmeskedett Spanyolország; a szerencsétlen kimenetelű harcokban, sajnos, nem vett részt, mert ha ott megjelent volna, dehoggy győzhettek volna az angol és portugál kutyák...”

A koszkon főfoglalkozása az volt, hogy a vámmöröket addig szórakoztassa háborus kalandjai elbeszéléseivel, míg a csempészek átmennek a vámvonalon s így nem fizetnek vámot. A csempészek azután természetben fizetnek neki, adnak neki csokoládét, teát, szivart, cigarettát, amelyeket ő azután kalandjai elbeszélése közben s különösen panaszaik kíséretében, hogy „a haza nem hálás az ő hivei iránt”, 3—4-szeres árban szokta rászólni az emberekre. A koszkon-nak még van egy veszélyesebb foglalkozása. Megbizásból mindenféle ürügyek alatt belépődzik családokba, kilesi a mit sem sejtők titkait s azután pénzért továbbítja. Tőle tudja meg a rendőrség, hol van meg egy politikailag megbízhatatlan; ő bejelenti az inkvizíciónak, hol vannak olyan gazdagok, akiket az inkvizíció szívesen lefog mint eretnekeket s elveszi a vagyonukat; sőt a rablók: vádának is elárulja, merre fognak legközelebb gazdag kereskedők utazni. Ilyen furfangos és gyanus fickó volt *Messer Lopez*, aki a spanyol hadseregben, mint közkatoná szolgált s mint ilyen elbocsátották a háboru befejeztével. Ő azonban jobban megbesülte érdemeit a haza körül, mint igazságtalan felettesei és azért önmagának adományozta a kapitányi címet. Ezzel az emberrel lépett Fray Balthazár összeköttetésbe és fényes jutalmat ígért neki, ha sikerül neki az állítólagos *Donna Gracia de Lima* titkát megoldani. Fray Balthazárnak sok anyagi eszköz áll rendelkezésére, mert *Don Alphonso Fernandez* főinquisiteur láb alól való eltevéséért valóban fejedelmi díjazást kapott. Ugy beszélt meg *Messer Lopez*-zel, hogy marannos álarcában igyekezzen bejutni a titokzatos házba s ott mindent törekedjék megtudni. Megtanította ezért mindenféle héber kifejezésre és zsidó ceremóniára.

Donna Annunciata házában ezalatt örvendetes fordulat volt készülöben. *Don Jose de Motaldo* megkérte Inez kezét. Jose igen nemeslelkű ifju volt, titokban teljes szívvel csüggött a zsidóságon. Mint egy nagy selyműzlet tulajdonosa anyagilag igen jól állott. Szülei egymásután elhaltak s mivel testvére nem volt, ő maga tekintélyes vagyont s jövedelmező üzletet örökölt.

— Donna Gracia, ezekkel a szavakkal köszöntött be egyszer, adja nekem leányát nőül, szeretem őt s egyetlen vágyam, hogy boldoggá tegyem gyermekét.

— Nagyon szeretném vőnek, felelt a boldog anya, de mégsem adhatom a leányomat feltétlenül. Kegyelmedhez. Egy nagyon nehéz feltételhez kötöm bejegyzésemet.

— Tessék megmondani, én előre is elfogadom ezt a feltételt. (Folyt. köv.)

kosmetikai intézete: Hajszálak kiirtása arcról, karról, szépségápolás, helyisoványítás legmodernebb alapon, szemölcstírás, hámlasztások. (Dijitalan tanácsadás) „MIRACLE” hajeltávolítószert szétküldése utasítással: Budapest, VI., Andrássy ut 38. (Párizsi Áruházal szemben) Tel.: 15—7—98. Kérjen prospektust!

Pollák Sarolta

HIREK

NAPTÁR

Sabosz Vajécze, Kiszlév 11.
Gyertyagyújtás (Bpest): 3.45
נשח kimenetele " 4.35

— FÖKÁNTORI BEMUTATKOZÁS.

Mult péntek este és szombaton Budapesten a Kazinczy uccai főtemplomban *Wieder Zoltán*, a kiváló michaloveci (Nagyimihály) főkántor imádkozott elő megérdemelten nagy sikerrel. E héten szünetelnek a főkántori bemutatkozások.

— A BPESTI ORTH. HITK. ELNÖK CSALADI ÖRÖME. *Blau Imre*, ifj. Blau Lipót és neje: óbuda Freudiger Sarolta fia, mult szombaton *bar miczvo* lett. A délelőtti templomi ünnepség után, délután a hitközség színe-java megjelent az örömszülők lakásán és ott úgy a szülőket, mint óbuda Freudiger Ábrahám elnököt, a nagyapát, szeretettel köszöntötték. A dérek *bar miczvo* elsőrendű psettil (*Müflö szomüch lois*) után kitünően előadott német beszéddel remekelt. A *sólajs szeüdajsz* alkalmából beszéltek: Sussmann Viktor, Steif Jonathan rabbik, óbuda Freudiger Ábrahám elnök, dr. Deutsch Adolf igazgató. Az énekreszket *Wieder Zoltán*, a kitünő nagyimihályi főkántor és *Lefkovic Márk* budapesti kántor látták el.

— A BÉCSI NAGYHITKÖZSÉGI VÁLASZTÁSOK vasárnap folytak le s heves küzdelem után a cionista frakció győzött. Közben skandalmas jelenetek játszódtak le, úgy hogy a rendőrség kénytelen volt beavatkozni. A *Schiffschul* orthodox hitközség, amit már megirtuk, teljesen kivonult a nagyhitközségből s nem is vett részt a választáson.

— A SZENTFÖLDRE TÁRSASUTAZÁS indul február 28-án, Neugröschl úr (Kosice, Zrinyi-u. 21.) vezetésével. Időtartam 1 hónap, díj 4500 cs. kor.

— AZ ORSZÁGOS TIFERESZ BACHURIM f. hó 4-én tartotta első propaganda-nagygyűlését *Miskolcon*. A nagygyűlésen a miskolci T. B. tagjai teljes számban; Mezőkövesd, Mezőcsát, Szikszó és Bodrogkeresztúr T. B. egyesületei népes küldöttséggel jelentek meg. Steinmetz Andor miskolci T. B. elnök üdvözölte az „Orsz. T. B.” kiküldötteit: Kind Benő ügyv. elnököt és Pollák Jenő előljárót. Kind Benő az „O. T. B.” eddigi működését és további célkitűzéseit ismertette, Pollák Jenő pedig a budapesti T. B. „*Alijász Tiferesz*” akciójáról és annak indítóokairól referált. A lelkes hangulatban lefolyt nagygyűlés után ankerszerűen megvitaták a vallásos ifjúság nagy problémáit, mely témához a kiküldötteken kívül hozzászóltak Goldstein (Miskolc), Plattner (Mezőkövesd), Schwarz (Mezőcsát), Weingarten (Bpest) stb.

— MULTHETI REJTVÉNYÜNK MEGFEJTÉSE. „Volt egy ember:” (נכרא), „ki elveszté fejét” (a „rés” ר betűt). Maradt tehát נבא. Rabbi ישי שolt: „én ime kölcsön adom neked fejem” (neve kezdőbetűjét, a ' betűt), „s most menj és légy templomi előljáró” (a נבא-hoz hozzá jön a ' , lesz tehát נבא' (*gabe*).

MEGFEJTETTEK: Óbuda Freudiger Fülöp, Strauszmann Dániel (Bpest), Neumann Izidor (Zirc), Goldberger Sándor (Újpest), Kuttna (Nyitra).

— A POZSONYI CHEVRA ÚJ RABBIJA. Bratislavából írják: Az orthodox Chevra Kačisa az elhunyt R. Semüel Donáth utódjaként megválasztotta Unsderfer Salamon rabbint, a kitünő és népszerű szónokot, egyleti rabbinak.

— A PALESZTINAI KORMÁNY a jeruzsálemi főrabbiág után 40 beutazási engedélyt adott szovjetországi rabbiknak bevándorlásra. (A szovjet tudvalegleg egyszerűen éhhalálra szánta a rabbikat.)

— A GALANTAI HITKÖZSÉGBŐL. A bécsi „Bész Jákajv” iskola vezetője, Landsberg Éva kisasszony Galántán az orth. szülők egyesülete meghívására nagyszabású előadást tartott az orth. léánynevelésről. Az előadás hatása alatt Sussmann Izidor irányításával magalakult a galantai „Bész Jákajv” iskola. — Ugyancsak a napokban megalakult Kohn A. Z. (Bratislava) közreműködésével az Aguda galantai ifjusági csoportja.

x SZENVEDŐ NÖKNEL a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéző elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségek vonatkozású tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a FERENC JÓZSEF víz kitünő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmá volt meggyőződést szerezni. A FERENC JÓZSEF keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A munkácsi főrabbi Újhelyben

Sátorlajuhelyből jelentik nekünk: „Jövő szombaton (*Vajislach*) Tóra-avatás lesz városunkban. Az új széfer tulajdonosa: R. Jozsef Ortnér, a felavatás ünnepélyes aktusával a munkácsi főrabbit tisztelte meg. Spira Lázár főrabbi a meghívást elfogadta. Hívei nagy előkészületeket tesznek, hogy az előkelő vendéget méltó fogadtatásban részesítsék.”

— A ZENTAI RABBISÁG ÜGYE. Zentáról írják: Városunkban, mint ismeretes, van egy névleges „orthodox” nagyhitközség; a tulajdonképeni orthodoxok „szefárd” hitközségbe tömörültek. Az „orthodox” hitközség Schlesinger Márkus kismartonai főrabbit papjává választotta, amit azonban a megválasztott el nem fogadott, annak dacára, hogy a hitközség biztosította őt, hogy az összes intézményeket a legszigorubb orth. szellemben vezetheti. A visszautasítás oka az, mert a hitközség nem csatlakozott a szabadkai országos orth. iródához aminek folytán — jugoszláv kormányhatározat értelmében — az orth. név viseléséhez való jogosultságot automatic elvesztette.

— IRÁK JÓL KEZDI. Mint a lapok közölték, a Népszövetség önálló államnak elismerte Irákot (Mezopotámia arab neve, héberül: *Aram Naharajim*) Irák a háboru után angol fennhatóság alatt állott, akárcsak most Palesztina, de Anglia már értéket tartotta arra, hogy függetlenítse magát. A független állam kormányja azzal mutatkozott be, hogy elrendelte, hogy a zsidó iskolákban szombaton nem szünetel a tanítás, ellenben pénteki napokon az iskoláknak be kell zárva lenniök. Szóval a felszabadultak úgy ünneplik meg szabadságukat, hogy a zsidókat kezelik szolgák gyanánt.

Belvárosi Szűcsáruházzal szőrmebundái

elismerten szépek és a LEGOLCSÓBBAK

IV., Kammermayer-u. 4.

Szombaton zárva.

MENŐRÁK

rendkívül olcsón, soha nem létezett áron, csak

HEIDEN LEÓ

ékszerésznél,

Budapest, VII., Király-utca 21. — Telefon: 38-1-10.

Saját üzem.

Szombaton zárva.

Gyári árak.

Családi hírek

(Négy sorig 4 P., azonfelül soronként 1 P.)

Schönfeld Rózsikát, Schönfeld Lipót nagykereskedő leányát, Nyitra, eljegyezte Haberfeld Jenő, a szobotisti rabbi z. c. l. fia. Weisz Ellyt, dr. Weisz Nathan rabbi (Balassagyarmat) leányát, eljegyezte Heiden Jenő, Heiden Leó ékszerész fia (Bpest).

Neufeld Rózsika Kisléta, Roóz Dezső Nagyálló jegyesek. (A nagyálló jésiva gratulál.)

Rosenbaum Sárkát, a tállyai főrabbi leányát, eljegyezte Katzburg Béla, az ózdi főrabbi fia. (Az ózdi „T. B.” gratulál.)

Schnitzler Malke Püspökladány, Weinberger Jiczchok Arakju Kisvárdai jegyesek. Grünwald Aranka Miava, Rosenbaum Ármín Dun. Streda jegyesek.

Rosenbaum Ármín elnökünknek, Grünwald Aranka kisasszonnyal való eljegyzéséhez szívélyesen gratulál a:

Machziké Tóra ifj. egy., Dun.-Streda. Lakodalmi díszébéd már P 2.50-től Niszel étteremben, Rombach utca 16.

Gestetner Imre (Amrom) Ujpest, Király-u. 47. Telefon: 94-5-60. Budapesti ékszertőzsde-tag. Mindenféle órák, arany-, ezüst-, briliáns-érmék alkalmi áron való megbízható beszerzési forrása. Kivánatra választékok küld.

הבורה התלמידים ומנהלי ונכאי ישיבת נאלאנאמא מביעים בזה ברכת מול טוב המה ולבית להבניהם ויודיהם הקיים המופלגים בהשלגת חכמים כבוד שמש מפארים דיה' הב' ה' וכו' שמה' בונג פראנקפורטער ניי' והב' ה' וכו' היים האאם ניי' והב' ה' וידא הערצאן ניי' לרגלי ארושיהם. יאה רעוא שוונגם יעלה יפה ופה ושמש ההצלחה עליכם יופיע ובכל אשר הפנו רשכולו ותצלחו!

אנחנו משישים בזה כוס של ברכת מול טוב וכיש לכבוד אהובנו חברנו האבך מיי' בתויד'ש וכו' כשית מויה שלמה נראםמאן ניי' ביי' של כיק אדמו'ד שלישי'א רגלי' נשואיו עם בה הרבני הנדיב המפורסם מויה יצחק אהרן פערל-שטיין ניי' מסאשמאר ויוונך יעלה יפה ופה ותוכה לבנות בית נאמן לרי' ולחוררת וכל עדיך יהיו מעוטרים בוד ההצלחה כאוות נפש הבניך הנאמנים הבורה התלמידים ומנהלי ונכאי ישיבת נאלאנאמא.

x MINDENKI PÉNZHEZ JUT, ha felesleges férfiruháit, butorait, szőnyeget, függőnyeit és régiség tárgyait. Rottenbergnek eladja, Paulay Ede (volt Szercesen) utca 46. Tel.: Aut. 18-5-21. Hívásra házhoz megyek. Ugyanott ezen tárgyak legolcsóbb árban vásárolhatók.

SZOMBAT ÉS ÜNNEP-NAP ZÁRVA

Neuvirth Testvérek

BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 28. SZ.
Órás és ékszerészek

Brillians, ékszerék, ezüst dísz tárgyak, gyertyatartók, menorák, serleg, tórafelszerelések nagy választékban. Olcsó árak. Alkalmi vételek. Saját műhely.

Brillians, arany és ezüst beváltás.

Sirkövek

legolcsóbban bel- és külföldi márványból saját villanyerőre berendezett telepünkön kaphatók.

Mózes Testvérek, X., Kozma-u. 5. Uj izr. temetővel szemben
Telefon: Kőbánya 75-56

Pályázatok

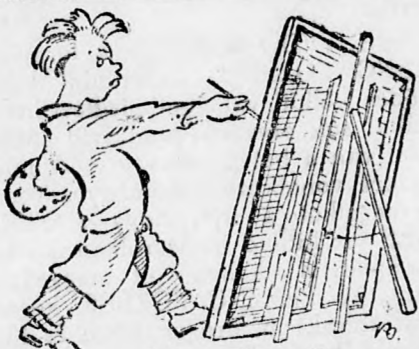
Pályázatok és apróhirdetések díjszabása
Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér. Allástkeresőknel 10, ill. 20 fillér. Az összeg előre kiüldendő be; lehet 10 filléres levélbélyegeken is. Jelíges levelek továbbításához 20 filléres bélyeg mellékelendő.

A budapesti aut. orth. izr. hitközség előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy az orth. kóser baromfiárúsítást a rabbiággal egyetértőleg újólaj szabályozta. Ezen újabb szabályozás alapján a hitközség előljárósága 1932. évi jan. 1-től kezdődő hatállyal korlátolt számban (15) adja ki az újabb jogosítványokat.

A jelenlegi orth. kóser baromfiárúsítási jogosítványok ez év dec. 31-én lejárnak, felhívjuk mindazokat, akik orth. kóser baromfiárúsításra jogot kívánnak elnyerni, hogy ebbeli kérvényüket legkésőbbben f. évi december hó 15-ig a hitközség titkári hivatalában (VII., Dob-u. 35.) írásban nyújtsák be, ahol a közelebbi feltételeket megteudhatják.

Budapest, 1932. dec. 7.

A budapesti aut. orth. izr. hitközség előljárósága.

FESTŐMŰVÉSEK
KÉPEI
HOFFMANN
KÉPKERESKEDÉSÉBEN
BUDAPEST-IV. GÉRLŐCZY-UTCA 42/A

Apró hirdetések

HUSZONNÉGY év óta közvetít házasságokat Nagy Jenő, Rákóczi ut 57/b. Telefon. Cég nélküli levelezés.

LÖWINGER SÁMUEL Kaba. Házasságközvetítő. Biztos eredmény! Válaszbélyeg MEISELS házasságokat legdiszkrétebben közvetít. Taliszszövőde, könyvkereskedés. Rombach utca 8. (A Rombach templommal szemben.)

FELESÉGÜL venném azt a jó házból való leányt, ki álláshoz juttatna. Esetleg benősülnek „Mérnök 32” jelíge.

INTELLIGENS, vallásos, orth., 30 éven felüli fess urileány, ki egy háztartásban mint az üzletben rendkívül tüchtig, férjhez menne özvegyemberhez is. Gyermekek nem akadály, miután rendkívül gyermekeszerető. Leveleket „Ideális feleség” jelíge a kiadóhivatal továbbít.

BIZTOS megélhetést nyújtó üzlethez kevés tőkével társ vagy társnő kerestetik. Ajánlatokat „Szerény” jelíge.

NYOMORGO beteg segélyt kér jószívű embertársaitól. Szinyai Henrik, Bpest, VI., Országbír-u. 52.

KÉT személyből álló családhoz perfekt főző- és minden munkát végző orth. leány felvétetik. Hetenkint 1 napra segítséget kap. Grosz Samu, Ujpest, Kossuth-u. 47.

VOLT ÖNÁLLÓ NYOMDÁSZ, szedő, gépmester, szerény igényekkel állást keres azonnali belépésre, hol szombatot tarthat. Szives megkeresését kér: Schwarz György, Kiskunmajsa.

SKREK-féle virstli, szalámi, felvágottak. Miskolcon is budapesti árban kapható. Perlsteinnél, Széchenyi utca 56.

Binaturin

a bélműködés természetes szabályozója.
Kapható minden gyógyszerertárban

Ára P 2.90

Fenákel Jónás

orth. kóser baromfi kereskedése
Budapest, Dob-utca 28. sz.
TELEFON: 31-6-73.

Zsir kicsinyben és nagyban, a legjutányosabb árban, vidékre is. Garantált tiszta és prima áru.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
GROSZBERG JENŐ

SPRINGER NYOMDAI MŰINTÉZET,
Budapest, VII., Bethlen u. 33. Tel. 40-6-79

אלגנע מיינע יידישע צייטונג

ZSIDÓ UJSÁG

AZ ORTHODOX ZSIDÓSÁG FÜGGETLEN HETILAPJA

Alapította:
Groszberg Lipót

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., KERTÉSZ UCCA 48.
Telefon: 42-5-90. Csekkszám: 50.791.
EGÉSZ ÉVRE 20 PENGŐ (Külföldre 25 P.)

Szerkeszti:
Groszberg Jenő

A trencsénteplicí, országos irodai, választás elé

December 20. és 21-én a szlovenszkoí orthodox szervezet delegátusai megfogják választani a központi iroda elnökségét és az országos képviselőseget. A választás elé érhetően nagy izgalommal és várakozással tekint a szlovenszkoí orthodoxia, de meglehetősen érdeklődést vált ki a választás a magyarországi orthodoxia körében is. Több érdekes és kevésbé érdekes jelöltet emlegetnek az elnöki tisztségre, választói ülések is gyakoriak. Lapunk pártok-külvilága folytán, a hozzánk ebben az ügyben különféle jelölt érdekében beküldött cikkeket nem közöljük. Azonban meg vagyunk győződve róla, hogy a megválasztott elnök, alelnök s a képviselőseget az orthodoxia elvei mellett hiven kitarthat. Szives megkeresését kér: Schwarz György, Kiskunmajsa.

Vasárnap Kassán második előkonferencia volt. Ezt a hitközségi vezetőség hivatalosan hivta egybe és 13 pontba foglalt határozatot fogadtak el az iroda jövőndő munkáját illetőleg.

A gyűlés lefolyását, mint G. B. tudósítónk jelenti, egy kínos incidens zavarta meg. Az egyik vidéki szónok ugyanis arra az eléggé el nem ítéhető és orthodox szemszögből, mint merénylet megfélemezendő kijelentésre ragadtatta el magát, hogy „az orthodoxia a létezése óta egyetlen országban sem produkált még, peszáchliszten- és cukron kívül, egyebet”. Ezen kijelentésre óriási vihar támadt, amire a szónok némiképp kimagyarazni igyekezett meggondolatlan elszólását, hogy „alig tettek egyebet...”. A konferencia résztvevői csoportokba verődve, még sokáig tárgyalták eme minősíthetetlen támadást az orthodoxia ellen. Érsekújváron és Poprádon is voltak előkonferenciák.

Érdekes, hogy minden egyes értekezleten megállapodtak egy bizonyos elnök-

jelöltben, de mindenütt más és más jelöltet tartanak „egyhangulag” az „egyedül alkalmasnak” az elnöki szék betöltésére. Így „egyhangulag” más a jelöltje Pozsonynak, más Érsekújvárnak, Poprádnak, de más a multheti kosicei értekezletnek a jelöltje (aki véletlenül azonos a pozsonyival) és más az „egyhangig” jelöltje — az e heti kosicei gyűlésnek.

Kaiser Efrájim (Bratislava) írja: Az előkészítő bizottság magában egyesíti a

A szlovenszkoí elnökválasztás körül

A választás körüli harc, amivel számolni kellett, máris féktelenül tombol, felkavar s kíméletlenül végigsöpör. A levegő szinte eresztett sok-sok jelölt-kül szélnek eresztett sok-sok jelöltnévtől. Míg a pártokon felül álló Zsidó Ujság, igen helyesen a legszigorubb semlegességet tanusítja a kérdésben s nevetek még csak meg sem emlit, addig a szlovenszkoí felekezeti ujságok mind — persze, mindegyik a maga pártállása szerint — jönnek látják vásári reklámhangon elnökjelöltet ajánlani, mondván, hogy az ő portékájuk a legjobb, a legmegbízhatóbb és a legtartósabb... Viszont az illetékes körök — nagyon helyesen — felelősségük tudatában, nyakig begombolkozva, a legelzárkóztabb álláspontot foglalják el. Hisz kiforrott helyzet a személyek tekintetében még igazán nincsen. A felekezeti lapok tudósításait olvasva, önkéntelenül mosolyra kényszerülnek ajkaink a sok ömlengő dicseget hallatára, amit a t. jelölt urak szemébe és fülebe mondanak a nagy nyilvánosság előtt. Egyenesen a jóízűség ütközik az ilyen komoly, tiszteletet parancsoló vezető állásra, ujsághasábonok jelöltet ajánlani. Nem minden irónia nélkül való az sem, mikor egy cso-

kelet- és nyugat-szlovenszkoí jerém döntő csoportját. A bizottság érintkezésbe lépett a pozsonyi, érsekújvári, kassai és nyitrai főrabbiakkal s

megállapodott az elnök személyében. Az irodai alelnökre vonatkozólag még tárgyalások vannak.

A bizottság teljes egyöntetűségben dolgozik s elítéli azt, hogy egyes frakciók a független orthodoxiára káros elemekkel is najlandók szövetezzen, csak hogy pártoskodásukat kiélhessék.

port — elég szerénytelenül — a „jerém” jelzővel tiszteli meg önmagát; ezzel egyszersmind a másik csoportot posimma akarja bélyegezni. Ugyanakkor pedig az ellentábor az előbbi csoport vezetőinek jelenét és multját pelengerezi, nem riadva vissza a legocsmányabb, félreérthetetlen célzásoktól, amiből mindenre inkább, mint jírász somájimra lehetne következtetni. Acháj verábaj-száj, laj zü haderech! Milyen véleményt alkot magának rólunk a ránk figyelő külföld? Ne felejtjük el, hogy a szlovákiai orth. zsidóságnak mélyen járó ügyéről lévén szó. Még pedig azon konzervatív zsidó tömörületnek ügyéről, mely gondolkodásban és cselekedetben példás vallás-erkölcsi alapon áll. Még a választási harc tusájában sem lenne szabad ki-veközni igazi mivoltunkból s anynyira megfélekezni önmagunkról, hogy egymás legszentebb érzelmeit sértegetjük! Ami a választandó személyeket illeti, csak a mindenképpen érdemes, méltó és feddhetetlen mult személyiségek jöhetnek tekintetbe.

Mert hisz nem az, az igazán nagy, ki elbizakodottságában annak tartja magát, ki azt hiszi: „mi jairideni órecz, ki birna engem a földre te-